

Rek. 21/2017/välfärd D 2017

Tidigare nummer	A 1668/medborgare
Behandlas i	Utskottet för välfärd i Norden

Utskottet för välfärd i Nordens betänkande över

Införande av nordiskt e-ID**Förslag**

Utskottet för välfärd i Norden föreslår att

Nordiska rådet lägger meddelandet om Rek. 21/2017 till handlingarna och
avvaktar politisk dialog om andra att-satsen

anser att Rek. 21/2017 vad angår första och tredje att-satserna för rådets del är
slutbehandlade

Bakgrund

Rekommendationen har följande formulering

Nordiska rådet rekommenderar de nordiska regeringarna

att införa ömsesidigt erkännande av e-identifikation inom Norden (1)

att låta de nordiska ländernas folkbokföringsmyndigheter erkänna varandras identifikation av medborgarna i Norden (2)

att säkra att de nordiska ländernas e-identifikation- och e-signatursystem igenkänns och erkänns över gränserna så att medborgarna i Norden inkluderas i en digital kultur där interoperabla system involverar alla sektorer och låter den enskilde medborgaren verka i en nordisk vardag utan problem med att identifiera sig (3)

Meddelande från de nordiska regeringarna

Idag förväntar sig medborgare och företag att få tillgång till digitala tjänster över landsgränserna. Information från EUROSTAT visar att mer än åtta miljoner europeiska medborgare arbetade i ett annat europeiskt land 2016. Dessa medborgare behöver ta tillvara rättigheter och utöva skyldigheter i flera länder. Användningen av eID utgör en viktig del av den offentliga sektorns kommunikation och utbud av tjänster till medborgare och företag. En etablerad arkitektur för gränsöverskridande elektronisk identifiering underlättar för medborgare, företag och offentliga myndigheter.

De nordiska ländernas regeringar delar målet om att införa ömsesidigt erkännande

av eID, så att medborgare kan röra sig fritt över gränserna och få tillgång till digitala tjänster i Norden.

Detta kommer också till uttryck i den nordisk-baltiska ministerdeklarationen Digital North, som undertecknades den 25 april 2017. Av denna framgår att de nordiska och baltiska länderna ska "Enable unique identity number usage across borders and facilitate cooperation between national infrastructures for the use of electronic authentication (eID) in accordance with the eIDAS-regulation."

eIDAS-förordningen – (EU No. 910/2014) sätter ramar för interoperabilitet mellan de europeiska ländernas system för elektronisk identifiering. Förordningen ska säkerställa att medborgare och företag kan använda sitt lands nationella eID för att få tillgång till digitala tjänster i andra EU- och EES-länder. Infrastrukturen i eIDAS är baserad på användningen av nationella eID-lösningar (t.ex. BankID, NemID och ICE key). De nordiska länderna behöver därför säkra att nationella eID-lösningar baseras på infrastrukturen i eIDAS. För att nordiska eID-lösningar ska kunna erkännas i ett annat nordiskt land krävs antingen att lösningarna godkänns i enlighet med kraven i eIDAS-förordningen eller genom bilaterala avtal mellan länderna. eIDAS ska vara implementerat i medlemsländerna senast den 29 september 2018.

På det första mötet i MR-DIGITAL den 8 december 2017 beslutade de nordiska och baltiska länderna att sätta igång ett gemensamt, treårigt projekt som ska identifiera vilka digitala tjänster som ger störst nytta för medborgare och företag genom att underlätta användningen av eID. Med utgångspunkt i de utvalda tjänsterna ska en nordisk expertgrupp, under ledning av den norska digitaliseringsmyndigheten Difi, utveckla en gemensam arkitektur baserad på standardiserade, europeiska byggblock och infrastrukturen i eIDAS. Expertgruppen ska också kartlägga tekniska och juridiska hinder samt rikta uppmaningar till de nordiska och baltiska länderna om hur dessa hinder kan undanröjas. Avsikten är att arbetet sedan ska utvidgas till att omfatta andra digitala tjänster med stor potential för medborgare och företag.

Tillgången till de nordiska ländernas digitala tjänster baseras på ett nationellt personidentifieringsbegrepp, t.ex. Sveriges personnummer och samordningsnummer, Norges ID-nummer och Danmarks CPR-nummer. För vissa tjänster är användningen av personidentifieringsbegreppet ett lagkrav, medan andra tjänster använder ett sådant begrepp av praktiska skäl. Informationsutbyte mellan myndigheter gällande enskilda bygger vanligen också på personidentifieringsbegrepp. När medborgare från ett annat nordiskt land önskar ha tillgång till en digital tjänst genom eIDAS-infrastrukturen, ska personuppgifter matchas med medborgarens identitet i det land som erbjuder tjänsten. Enligt eIDAS är det endast en minimiuppsättning av personuppgifter som ska utbytas, vilket kan komplicera och fördröja matchningen. Som en del i det nordiska samarbetet skulle detta kunna lösas genom en analys av hur utbyte av det nationella personidentitetsbegreppet bör ske inom ramen för eIDAS. Baserat på analysen kan sedan beslut fattas om en gemensam lösning.

De nordiska länderna får genom eIDAS-förordningen möjlighet till att ge bättre och mer kostnadseffektiv service vid gränsöverskridande kontakter. När det gäller elektroniska underskrifter följer av eIDAS-förordningen en skyldighet att erkänna elektroniska underskrifter i offentliga digitala tjänster från andra medlemsländer.

Skyldigheten omfattar att godta samma eller högre nivå av elektroniska underskrifter som används i den egna, nationella tjänsten.

De nordiska ländernas regeringar anser rekommendationen som uppfylld.

Utskottets synpunkter

Utskottet för välfärd i Norden noterar att de nordiska regeringarna delar målet att införa ömsesidigt erkännande av e-ID, så att medborgarna kan röra sig fritt över gränserna och få tillgång till digitala tjänster i Norden, i linje med Nordiska rådets rekommendation.

Det är glädjande att se att konkret samarbete inletts, under ledning av den norska digitaliseringsmyndigheten DIFI, där man utreder hur man gemensamt kan samarbeta om e-ID över gränserna inom Norden utifrån den europeiska e-IDAS-förordningen. Utskottet kan konstatera att det är många komplexa aspekter som ska utredas, men noterar också att den europeiska förordningen eIDAS ska vara implementerad inom EU redan i höst.

Utskottet konstaterar även att svaret från de nordiska regeringarna anger att för vissa tjänster är användningen av personidentifieringsbegreppet ett lagkrav, medan andra tjänster använder ett sådant begrepp av praktiska skäl. I förhållande till gränshinder i Norden har Nordiska rådet konstaterat att just när exempelvis näringslivet använder nationellt personnummer som ett krav för att ingå avtal skapas onödiga hinder för de nordiska medborgarna. Utskottet vill därför uppmana de nordiska regeringarna att observera detta i utvecklingen av det ömsesidiga erkännandet av e-identifikation så att inga onödiga nya gränshinder uppstår.

Utskottet anser avslutningsvis att svaret är bristfälligt i förhållande till folkbokföringarnas ömsesidiga godkännande av varandras identifikation av medborgarna i Norden, varför man förslagsvis vill lyfta denna del (andra att-satsen) av rekommendationen till politisk dialog, men för övrigt anser rekommendationen slutbehandlad.

Akureyri, 10 april 2018

Anna-Maja Henriksson (sv)

Axel Jonsson (ÅF)

Bente Stein Mathisen (H)

Cassandra Sundin (SD)

Grunde Almeland (V)

Helge André Njåstad (FrP)

Jenis av Rana (Mfl.)

Johan Andersson (S)

Karen J. Klint (S)

Kimmo Kivelä (Blå framtid)

Krista Mikkonen (Gröna)

Lennart Axelsson (S)

Mika Raatikainen (saf)

Pål Jonsson (M)

Steinunn Þóra Árnadóttir (VG)

Ulf Leirstein (FrP)

Øyestein Langholm Hansen (A)

Åslaug Sem-Jacobsen (Sp)

